

САКИ ЛОСЪТ

Превод от английски: Светла Христова, —

chitanka.info

Тереза, мисис Тропълстанс, бе най-богатата и най-опърничава старица в графство Уолдшир. Поведението ѝ спрямо околния свят бе сякаш съчетание между обноските на придворна дама, отговаряща за одеждите на кралицата, и предводител на ловна хайка със съответния речник, който използват тези две особи. В домашна среда се държеше с онова своеволие, което сме склонни да приписваме, навярно без никакво основание, на американските политици в лоното на техните фракции. Преди около трийсет и пет години покойният Тиодър Тропълстанс остави в нейно владение значително богатство, голяма поземлена собственост и галерия, пълна с ценни картини. Оттогава изтече доста време, през което тя надживя сина си и се скара с по-големия си внук, оженил се без нейното съгласие и одобрение. По-малкият внук, Бърти Тропълстанс, бе определен за наследник на това огромно имущество и като такъв бе обект на внимание и загриженост от страна на около петдесет амбициозни майки с дъщери за женене. Бърти бе добродушен, сговорчив младеж, който с готовност би се оженил за всяка девойка с подходящи препоръки и не възнамеряваше да си губи времето, влюбвайки се в обект, обхванат от ветото на баба му. Подходящите препоръки трябваше да дойдат именно от мисис Тропълстанс.

Приемите на Тереза винаги бяха допълвани с обилна гарнитура от представителни млади жени и бдителни грижовни майки, но ако възникнеше шанс някое от момичетата да засенчи останалите като евентуална кандидат-съпруга на внука, старата дама мигновено я обезсърчаваше. Тук ставаше дума за наследството на нейното имущество и тя очевидно смяташе да се наслади докрай на властта си да избира, да приема или да отхвърля. Предпочитанията на самия Бърти в случая нямаха особено значение — той спадаше към мъжете, които могат да бъдат безгрижно щастливи с каквато и да е съпруга; освен това през целия си живот съвсем спокойно се бе съобразявал с волята на баба си, тъй че едва ли щеше да се разбунтува, ако тя му избере и другарка в жизнения път.

Гостите, събрани под покрива на Тереза по коледните празници през хиляда деветстотин и някоя година, бяха по-малобройни от друг път; това обстоятелство изпълваше с радостни предчувствия мисис Йонлит, която също бе сред поканените. Дора Йонлит и Бърти очевидно бяха родени един за друг, сподели тя с жената на викария, и

ако старата дама свикнеше често да ги вижда заедно, навярно сама щеше да стигне до извода, че от тях би излязла чудесна съпругеска двойка.

— Хората скоро свикват с онова, което постоянно им се тика пред очите — рече мисис Йонлит обнадеждено, — и ако Тереза честичко вижда тези млади хора заедно, всеки от тях щастлив в компанията на другия, сигурно ще почне да проявява любезен интерес към Дора като подходяща и желателна съпруга за Бърти.

— Скъпа моя — каза жената на викария с негодувание, — собствената ми дъщеря Сибил попадна в компанията на Бърти при най-романтични обстоятелства — някой път ще ти разкажа тази случка, — но това ни най-малко не впечатли Тереза, тя се намеси безкомпромисно и в крайна сметка моята Сибил се омъжи за един държавен служител в Индия.

— Много правилно от нейна страна — рече мисис Йонлит с мъгляво одобрение, — точно тъй би постъпило всяко момиче с характер. Все пак, ако не греша, оттогава трябва да са минали една-две години; сега Бърти е малко по-възрастен, а същото важи и за Тереза. Несъмнено тя вече гори от желание да го види задомен.

Жената на викария си помисли, че Тереза е май единственият човек, който не изпитва пламенно желание да снабди Бърти със съпруга, но предпочете да запази тази мисъл за себе си.

Мисис Йонлит бе енергична и находчива личност с безспорни качества на стратег. Тя веднага въввлече останалите гости — инертната маса, тъй да се каже — в какви ли не дейности и занимания, които ги изолираха от Бърти и Дора. По този начин последните бяха оставени на собствената им инициатива — тоест на инициативата на Дора, с която Бърти услужливо се съобразяваше. Дора помагаше да се сложи коледната украса на енорийската църква, а Бърти ѝ помагаше в помагането. Двамата заедно хранеха лебедите, додето птиците не вдигнаха сита стачка, заедно играеха билиард, заедно фотографираха селските сиропиталища, а от почтително разстояние снимаха и питомния лос, който пасеше самотно в парка. Той бе „питомен“ в смисъл, че отдавна не даваше никакви признаци на страх от човешкия род; затова пък репутацията му ни най-малко не насърчаваше хората от околността да се отнасят към него с подобно доверие. Каквото и занимание да подхванеха Бърти и Дора, то неизменно се отбелязваше и

оповестяваше от мисис Йонлит, която се грижеше да не оставя бабата на Бърти в неведение.

— Ах, тези две неразделни другарчета току-що се прибраха с колелата си — обявяваше тя. — Като картинка са, толкова свежи и румени след разходката.

„Тази картинка се нуждае и от думи“ — в себе си отбелязваше Тереза, а що се отнася до Бърти, тя вече бе решила, че думите ще останат неизречени.

На втория ден на Коледа мисис Йонлит се втурна във всекидневната, където седеше нейната домакиня, обкръжена от гости, чаени чаши и блюда с кифлички. Съдбата най-сетне бе сложила истински коз в ръцете на търпеливо маневриращата майка. С пламнали от възбуда очи и глас, в който ясно се долавяха безброй удивителни знаци, тя направи покъртително изявление пред компанията.

— Бърти току-що е спасил Дора от лоса!

С бързо изречени, прочувствени фрази, накъсани от майчинско вълнение, тя разказа как коварното животно издебнало Дора, докато търсела из тревата загубена топка за голф, как Бърти се притекъл на помощ и как в последния момент успял да прогони лоса с вила за сено.

— Било е въпрос на секунди! Тя хвърлила един от стиковите си по лоса, но не могла да го спре. Още малко, и щял да я стъпче с копитата си! — изрече мисис Йонлит запъхтяно.

— Животното не е безобидно — каза Тереза, подавайки чаша чай на задъханата си гостенка. — Забравих дали го пиеш със захар. Предполагам, че самотният живот, който води, го е направил тъй раздразнително. Кифличките са при камината. Впрочем вината не е моя, отдавна се опитвам да му намеря другарка. Случайно да познавате човек, който да продава или да заменя женски лос? — обърна се тя към цялата компания.

Мисис Йонлит обаче не беше в настроение да слуша приказки за сватба между лосове. Съчетаването на две човешки същества бе темата, която заемаше основно място в съзнанието ѝ, а сега ѝ се удаваше шанс да прокара любимия си проект и този шанс бе прекалено ценен, за да го пропусне.

— Тереза — възкликна тя прочувствено, — след като тези млади хора бяха събрани тъй драматично, нищо вече не би могло да е същото между тях. Бърти не само спаси живота на Дора, той спечели обичта ѝ.

Човек не може да не почувства, че самата съдба ги е определила един за друг.

— Същото каза и жената на викария, когато Бърти спаси Сибил от лоса преди година-две — отвърна Тереза невъзмутимо. — Аз обаче ѝ изтъкнах факта, че няколко месеца преди това той бе избавил и Мирабел Хикс от същото премеждие, а истинското първенство се падаше на градинарчето, което бе отървано през януари на въпросната година. Животът в провинцията е доста еднообразен, както знаеш.

— Това животно явно е много опасно — обади се един от гостите.

— Така каза и майката на градинарчето — отбеляза Тереза. — Тя искаше да наредя да убият лоса, но аз ѝ посочих, че нейните деца са единайсет на брой, а моят лос е само един. Освен това ѝ дадох черна копринена пола. Тя заяви, че макар в семейството ѝ да не е имало погребение, все пак имала такова чувство, сякаш се е случило нещо трагично. Както и да е, разделихме се съвсем приятелски. Не мога да ти предложа копринена пола, Емили, но затова пък може да получиш още една чаша чай. Както вече споменах, кифличките са при камината.

Така Тереза приключи дискусията, като ловко успя да остави впечатлението, че според нея майката на градинарчето се е държала далеч по-разумно, отколкото родителите на другите жертви, атакувани от лоса.

— Тереза е направо бездушна — оплака се впоследствие мисис Йонлит на жената на викария. — Да седи насреща ми и да говори за кифлички, когато едва се разминахме на косъм с такава ужасна трагедия...

— Но ти навярно знаеш коя всъщност си е харесала за съпруга на Бърти? — попита жената на викария. — Аз самата го забелязах преди известно време. Немската гувернантка на семейство Бикълби.

— Немска гувернантка! Що за хрумване! — ахна мисис Йонлит.

— Струва ми се, че момичето е от доста добро семейство — рече събеседницата ѝ, — и изобщо не е някоя свита и безлична мишка, каквато обикновено очакваме да е една гувернантка. Всъщност след Тереза тя е може би най-опърничавата и заядлива личност в цялата околност. Именно тя посочи на съпруга ми, че правел редица грешки в проповедите си, а на сър Лорънс изнесе публична лекция, как да се справя с хрътките си. Знаеш колко чувствителен е сър Лорънс към

всяка критика в това отношение, а пък да бъде поучаван от някаква си гувернантка — това едва не го докара до нервна криза. По този начин се е държала с всички наоколо, с изключение на Тереза, естествено, а и те в замяна неизменно проявяват грубост към нея, отбранявайки се срещу нападките ѝ. Семейство Бикълби отдавна щяха да се отърват от нея, ако не им беше взела страха. Е, кажи ми, не е ли тъкмо това типът жена, която Тереза с удоволствие би избрала за своя приемничка? Представи си само смута и безпокойството в графството, ако внезапно узнаем, че тя ще стане бъдещата домакиня на приемите в имението. Тереза ще съжaliaва единствено, че няма да е жива да види тази гледка.

— Но Бърти едва ли е показал и най-малкия признак, че има слабост към нея? — възрази мисис Йонлит.

— О, девойката е доста хубавичка по своему, облича се добре, пък и на тенис я бива. Тя често прекосява парка, носейки съобщения от имението на Бикълби. Не след дълго Бърти ще я спаси от лоса, което вече почти му е станало навик, а Тереза ще каже, че съдбата ги е определила един за друг. Бърти може и да не е склонен да обръща голямо внимание на съдбовните предопределения, ала и насън няма да му хрумне да се опълчи срещу волята на баба си.

Жената на викария говореше със спокойната увереност на човек, който долавя нещата по интуитивен път. В дълбините на душата си мисис Йонлит ѝ повярва. Шест месеца по-късно се наложи лосът да бъде умъртвен. В пристъп на необичайно мрачно настроение той бе убил немската гувернантка на Бикълби. По ирония на съдбата животното се сдоби с популярност в последните мигове на своята кариера; тъй или иначе, то се прослави като единственото живо същество, което трайно бе осуетило плановите на Тереза Тропълстанс.

Дора Йонлит развали годежа си с един държавен служител, работещ в Индия, и се ожени за Бърти три месеца след смъртта на баба му — Тереза се спомина скоро след провала с немската гувернантка. Всяка година по Коледа младата мисис Тропълстанс окачва огромна гирлянда от вечнозелени растения върху лосовите рога, които украсяват стената на приемната зала.

— Това животно наистина си беше страшно — често казва тя на Бърти, — но все си мисля, че именно то ни събра.

Кое то, разбира се, бе напълно вярно.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.